

bestrijden komen met name zand, kattenbakkorrels en pekkel in aanmerking. Uit milieuoogpunt is dit laatste het minst aan te bevelen, maar misschien wel het meest doeltreffend. In ieder geval doet de gemeente, voor

DE OUDE DOOS

Ans van den Toorn, vh Fagelstraat

Deze foto werd genomen op 24 mei 1963, dus meer dan 33 jaar geleden. De fietser op de voorgrond is mijn vader, toen nog in de kracht van zijn arbeidzaam leven. Vader heeft een sportieve pet op want hij gaat op vakantie naar zijn jongste zoon die in Zuid-Duitsland werkt. De zware koffer wordt in evenwicht gehouden op de bagagedrager en tussen de riemen, waarmee de koffer is dichtgesnoerd, is een wandelstok gebonden, want er zal tijdens de vakantie veel gelopen worden. Zo dadelijk zal vader naar het station rijden, daar zijn fiets voor een tiental dagen stallen en vervolgens per trein naar de plaats van bestemming worden vervoerd. Geen eigen auto, ook geen taxi om naar het station gebracht te worden. Er werd in die dagen nog zeer eenvoudig geleefd. Vader start in de Fagelstraat, voor nummer 42,

wat betreft dit middel, een kleine handreiking: volgens wijkchef Van Rijn kan iedereen bij het "wijkonderkomen" van Stadsdeel Noord aan de Willem Barenszstraat nr. 12, gratis twee emmers pekkel afhalen.

waar de familie van den Toorn meer dan 55 jaar woonde. We kijken in de richting van de Leidse Hout en zien aan de linkerkant de huizen 48 en 50 en een stukje van 46. Het meest opvallend vind ik dat er nergens een auto geparkeerd staat, wel een bakfiets. De straat ligt er verlaten bij, wat tegenwoordig nooit meer het geval is. In de verte rijdt een eenzame 'kever', die op het punt staat de hoek om te slaan, de Van Slingelandtlaan op. Maar let ook eens op de ouderwetse vuilnisemmers, die langs de stoeprand zijn geplaatst, één zelfs met een kartonnen doos erop. Tweemaal per week werden de emmers geleegd en alles wat er naast en erop stond zorgvuldig meegenomen, voor een fractie van de prijs die men er nu voor vraagt. De emmers werden later vervangen door plastic zakken en die op hun beurt weer door de nu bekende containers.

Het was onder andere mijn vader die zich tegen de komst van de containers krachtig verzette met ingezonden stukken in de plaatselijke kranten. Vader liep toen al tegen de tachtig en hij vond de volle containers veel te zwaar voor ouderen. Het protest haalde niets uit, maar de burens Tacoma hebben de gevulde container van mijn ouders altijd voor hen aan de straat gezet en na legen weer teruggeplaatst naast de voordeur. Een staaltje van burenhulp dat best nog even gememoreerd mag worden.

Thema: poëzie

EEN LEESCLUB

Maarten Mentzel

Met twee andere liefhebbers lees ik regelmatig poëzie. We begonnen zo'n zeven jaar geleden met een bundel van Gorter: *Verzen*. Eén van ons is gek op Herman Gorter, vandaar. En als het even meezit, lezen we eind december voor de vijfenzeventigste keer. Ongeveer tien keer per jaar komen we samen. Ieder zit dan met hetzelfde bundeltje of boek op schoot.

Bij de dichter Slauerhoff, aan wie we zeven avonden hebben gewijd, lukte dit niet. We hadden alledrie een andere uitgave. Maar met wat heen en weer bladeren kom je toch vrij snel bij de gedichten die je besluit te lezen. Alleen al de titels van Slauerhoffs gedichten zorgen voor intens plezier. Wanneer je weet dat Jan Slauerhoff scheepsarts was en in de jaren dertig op China voer, raak je vanzelf benieuwd:

Het Boegbeeld: de Ziel
Het laatste Zeilschip
Eenzaam en grauw golft de zee.

Het aardige van hardop lezen is het proeven van de klank van de woorden. De ogenschijnlijke eenvoud bij de dichter Martinus Nijhoff, bijvoorbeeld in 'Het kind en ik':

Ik zou een dag uit vissen,
ik voelde mij moedeloos.
Ik maakte tussen de lissen
met de hand een wak in het kroos.

Met Jean Pierre Rawie, dichter van *Woelig stof*, hebben we ook twee avonden in Groningen Stad doorgebracht. Hij leidde ons langs rumoerige, doorgerookte café's.

De dichteres Vasalis verwarde ons met haar 'Tijd':

Ik droomde dat ik langzaam leefde...
langzamer dan de oudste steen

Eén keer maakten we een uitstapje naar een Duitse dichter. Meevallen deed dit niet. Woordenboeken en ook wel de encyclopedie waren onmisbaar bij *De sonnetten aan Orpheus* van R.M. Rilke. De Ambo tweetalige editie bood echter uitkomst.

Bijeenkomst 74 was de eerste kennismaking met de dichter W.H. Auden. Alle drie zijn we vrijwel onbekend met engelse dichters. Alleen de beginregel van William Wordsworth 'Daffodils', gelezen op de middelbare schoolbanken, schiet ons te binnen:

I wondered lonely as a cloud...

(Nu we deze zomer onze vakantie doorbrachten in het engelse Lake-district met zijn prachtige luchten, heb ik er vaak aan gedacht.)

Onze volgende project is dus Auden. Zijn doorgroefde kop siert de pocket met *Selected poems*. Ik verheug me al bij voorbaat op onze nadere kennismaking!

DICHTER AAN HUIS

Greetje van den Bergh, Joh.de Wittstraat 13 Dichter aan huis... zo heet de manifestatie die één maal per jaar in Den Haag plaatsvindt. Op een zaterdag en een zondag stellen particulieren hun huis open voor voordragende dichters en hun publiek. De dichters treden op 'tussen de schuifdeuren', de gasten krijgen koffie of thee. De dichter, aan huis gekomen, ontmoet zijn lezers, dichtbij. Lezers? Dat is de vraag. Het is een sympathiek initiatief, en ook een zeer geslaagd: elk jaar komen er meer mensen op af. Maar of dat lezers zijn? Het publiek wil de dichters kunnen zien en horen. Het zou wel eens kunnen zijn dat juist de meest fervente lezers daar niets voor voelen.

Onze literatuur is immers een geschreven literatuur geworden. Sinds de boekdrukkunst is uitgevonden, en sinds de leerplicht maakt dat iedereen kan lezen, wordt literatuur nauwelijks meer geassocieerd met gesproken taal. Gedichten ontleen hun schoonheid aan de vorm van de woorden op papier, worden door de lezer in stilte geconsumeerd. Uitgesproken door een stem en op een toon die de lezer niet in zijn hoofd had, verliezen ze eerder aan zeggingskracht dan dat ze daarbij winnen.

GEDICHTEN IN LEIDEN

In de prachtig uitgegeven serie *Leids Verleden* is eind vorige maand het zevende deel verschenen, onder de titel: "Dicht op de muur, gedichten in Leiden". Sinds het najaar van 1992 zijn 43 Leidse gevels opgesierd met gedichten. Het is een project van Ben Walenkamp en Jan Willem Bruins, gesteund door de Stichting Tegen-Beeld. Letteren-studente Marleen van der Weij heeft, bij wijze van stage, over dit project een boekje geschreven. Het bundeltje (te koop voor 15 gulden) bevat het verhaal over de gevel-poezie, foto's van de gevels, vertalingen van de gedichten en een stadsplattegronden waarop de dichters beschildeerde gevels gemarkeerd staan.

Neem bijvoorbeeld het prachtige gedicht van Kouwenaar uit zijn meest recente bundel:

Vrienden, hoe wij die zomer daar zaten
op die eivolle berg tussen lege graven

hoe wij daar zaten bevroren in hitte
één blauwe seconde, ontvreemd voor een later

en hoe de cicaden de goden voorspraken
tienduizend vleugels alsof zij er waren

en hoe de dingen eenzelviger werden
goden en doden eischalen scherven

en hoe het nu herfst is en wij daar maar zitten
ook als wij elders in scherven liggen -

Ik lees en herlees, maar ik hoef het niet te horen, ook niet van de dichter zelf. En zeker niet met allemaal theedrinkend publiek om mij heen. Hoe meer stilte rond het gedicht, hoe liever het mij is.

Op de hoek van de Houtstraat en het Rapenburg prijkt een sonnet van Shakespeare. Op een zijgevel aan het Pieterskerkhof is het beroemde Herfstlied van Paul Verlaine aangebracht: het gedicht dat als code heeft gefungeerd voor de aankondiging van D-Day (6 juni 1944): "Les sanglots longs/ Des violons/ De l'automne/ Blessent mon coeur/ D'une langueur/ Monotone". Een gedicht van Rainer Maria Rilke in de Herensteeg. En ook: gedichten van Jan van Hout, van Hans Lodeizen, Jan Hanlo, Frederik van Eeden elders in de stad. In totaal zijn gedichten aangebracht in zestien verschillende talen, waaronder ook Russisch, Japans en Indonees.

laat je je inenten, opereren?

En opeens heb je er nog maar drie, lijkt het...

Je ziet als een grote grijze muur op tegen de dag dat hij weggaat en dan is hij de laatste dagen ook nog zo hartbrekend lief, vindt het ook geen onverdeeld succes dat hij bij ons weggaat en wil ook graag naar zijn eigen mamma...

Soms verklaar je jezelf voor volslagen idioot, waarom heb je er niet snel een of twee 'bijgehaard', je hebt toch bewezen dat het kon,

en je hebt toch een prachtig exemplaar op de wereld gezet! Of anders nog wat kindertjes geadopteerd, ook daar heb je een mooi voorbeeld van rondlopen thuis.

Maar de Pleegzorg heeft je telefoonnummer en er was alweer een klein meisje...

Het blijft slopend, het blijft boeiend en het blijft nodig, dus... wie er ook iets voor voelt, moet maar eens bellen....

Tenslotte een citaat: 'Gij zijt de hogen waarmee Uw kinderen als levende pijlen worden weggeschoten', dat spreekt me wel aan.

GLADHEIDSBESTRIJDING

Jac Peeters, Johan de Wittstraat 20

De winter van vorig jaar ligt iedereen nog vers in het geheugen en zeker ook de gladheid als gevolg van sneeuw en ijzel.

Schuifelend en glibberend over het trottoir dacht ik, eind december vorig jaar, met weemoed terug aan de tijd toen men het nog als burgerplicht beschouwde om de openbare stoep voor het eigen huis ijs- en sneeuwvrij te houden.

Misschien is mijn herinnering te rooskleurig, maar in ieder geval is op dit moment deze norm vrijwel uit het maatschappelijk bewustzijn verdwenen.

Sinds eind jaren zeventig is zij trouwens ook uit de gemeentelijke verordeningen geschrapt. Dat is gebeurd, omdat de plicht tot sneeuwruimen neerkomt op het opleggen van een arbeidsplicht aan burgers, en dat is op grond van internationale verdragen verboden! Maar is er op dit punt dan geen schone taak voor de gemeentelijke overheid weggelegd?

In beginsel wel, maar de gemeente heeft hiervoor onvoldoende menskracht en materieel beschikbaar.

Het pekelen van de doorgaande wegen en bruggen krijgt altijd de hoogste prioriteit en dit wordt op centraal niveau gecoördineerd en uitgevoerd. Bij het schoonhouden van de overige routes worden de wijkteams ingeschakeld. Ieder stadsdeel stelt daarbij zijn eigen prioriteiten, maar het zal duidelijk zijn dat de toegangen tot Scholen, verzorgingshuizen en ziekenhuizen het eerst aan de beurt

komen. Woonstraten worden in een later stadium meegenomen, of helemaal niet.

Wijkchef Sjaak van Rijn van Stadsdeel Noord heeft mij echter toegezegd dat geprobeerd zal worden om de komende winter in ieder geval de trottoirs van de doorgaande wegen in onze wijk zoveel mogelijk sneeuw- en ijsvrij te houden. Een weg als de Rijnsburgerweg wordt namelijk wel door de centrale gladheidsbestrijding gepekeld, maar de aangrenzende trottoirs worden niet meegenomen, omdat de strooiwagens daar niet kunnen komen. Maar sinds dit jaar heeft men op stadsdeelniveau de beschikking over "loopkarretjes", die ook de trottoirs kunnen bedienen.

Dit alles neemt niet weg dat het overgrote deel van de straten niet door gemeentelijke wagens of karretjes bezocht zal worden en dus is het onontkoombaar dat de bewoners zelf de handen uit de mouwen steken.

"Burgerplicht", of onder welk mom dan ook: het lijkt mij een goed voornemen om in onze buurt het sneeuwruimen of strooien weer als een vanzelfsprekende activiteit te gaan beschouwen, waardoor we als voetganger - en op z'n tijd zijn we dat allemaal - veilig onze bestemming kunnen bereiken. En: neemt u ook even de stoep van uw zieke, afwezige of onverschillige buren mee?!

Ten slotte is het natuurlijk van belang dat u, voordat de gladheid toeslaat, het nodige gereedschap en materiaal in huis heeft. Om de gladheid als gevolg van ijsvorming te

EEN TWEEDEHANDS KIND....

Yol van Breukelen, Rijnsburgerweg 123

Ruim vijfenzeventig procent van de nederlandse autobezitters heeft (wel eens) een tweedehands auto (gehad), de winkeltjes in tweedehandskleding schieten als... juist ja, je breekt je nek over tweedehands speelgoed-boeken-platenmarkten. Je kunt het zo gek niet verzinnen of mensen willen het hebben als tweede, derde, vierde eigenaar. Maar neem nou een kind. Een tweedehands kind. Wel eens over nagedacht? Een kind dat eerst andere ouders had, maar die kunnen niet meer voor hem zorgen en nou worden er nieuwe ouders gezocht. Bij 'Beestenspul', een heel grote dierententoonstelling, stonden ze met honden in de aanbieding. Een larmoyant verhaal, een trouwe blik en hup! Daar komt het nieuwe baasje.... Beetje cynisch, beetje hard, ach, als het zou helpen! Waarom niet! Het is hard nodig, soms voor een paar weken, een paar maanden, een paar jaar.

"Je kinderen zijn je kinderen niet", er is wat afgedoopt, een jaar of wat geleden, onder het citeren van Kahlil Gibran, de moderne 'profeet' uit de Libanon. En de tekst eindigde met: "en hoewel ze bij U zijn, behoren ze U niet toe" en met een huivering van geluk drukten de jonge ouders hun boreling tegen zich aan, er vast van overtuigd dat dít kind déze ouders wél toebehoorde.

Maar denk je nu eens even in (denk je nu eens even in!) dat je inderdaad zo'n tweedehands kind zou willen opvangen. Gewoon omdat je vindt dat het moet, omdat een kind niet in een kinderkuis hoort en omdat ze beter nog bij dat zootje ongeregeld bij jou thuis kunnen zitten.

Dan komt er zo'n kind, soms voor een paar dagen, weken, je wordt gebeld op de gekste momenten en's avonds heb je er een kind bij, dat behoefte heeft aan warmte, maar kijk uit! Niet te veel, want zijn eigen mamma komt hem morgen weer halen, haar pappa is toch de liefste en thuis mag ze altijd héél laat naar bed... Crisisopvang heet dat.

Soms komt er een die bedoeld was voorgoed en ondanks alle goede bedoelingen en affectie en liefde, zorg, bezorgdheid, ergernis, ver-

driet, wanhoop, woede, loopt het uit op een mislukking en vertrekt ze, voorgoed, denk je.... Maar soms komt zo'n kind weer terug, is ze je toch als een 'thuis' gaan zien, belt op, steeds vaker 'kan ik langs komen mam, zondag... en met Sinterklaas... en met kerst en hoe doe je dat nou met rijst koken en de groeten aan pappa.....

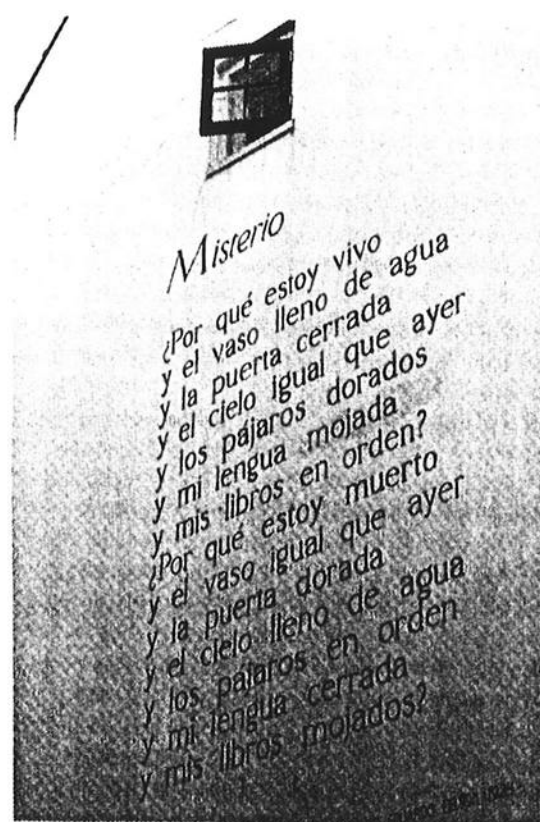
Soms komt er een met ouders inbegrepen, die niet voor het kind kunnen zorgen, omdat het te moeilijk voor hen is steeds weer geconfronteerd te worden met haar handicap die ze niet kunnen aanvaarden. Die ouders komen bij je langs, vaak, spelen met jouw/hun/ons kind. 'De ouders van onze jongste' zeg je, je nauwelijks meer bewust van hoe dat voor veel andere mensen moet klinken, want jij bent ze gaan beschouwen als vrienden, respecteert hun besluit én hun wens om het kind wél te mogen zien opgroeien.

Soms komt er een voor een paar jaar, voor onbepaalde tijd, heet dat in de pleegzorg. Het wordt echt een kind van je, 'onze jongste zoon', nee geen echt broertje van die andere, de een is chinees, de andere javaan, nee, ze lijken eigenlijk helemaal niet op elkaar. Die is trouwens geadopteerd, daar blijft iedereen vanaf, die is en blijft van ons, 'je kinderen zijn je kinderen niet' maar deze toevallig wél, net zo gemakkelijk! De 'jongste zoon' wordt steeds meer eigen, veroverd zich snel zijn plekje, je gaat steeds meer van hem houden, hechten aan een kind gaat zo verdomde snel! Je plant je toekomst om je kinderen heen, ook om hem en je hebt vier en soms vijf kinderen. En dan..... opeens moet hij terug, 'kan hij terug' zegt de maatschappelijk werkster opgetogen, een kind hoort bij zijn ouders en zijn moeder is werkloos geworden en kan dus weer voor hem zorgen, ze hebben altijd goed contact gehad, daar heb je, als pleegouders wel voor gezorgd.....

Waarom huil je dan? Je wist toch dat hij weg zou gaan? Waarom begin je er aan als je weet dat je er verdriet van krijgt?

Ja, waarom haalt een mens adem als hij weet dat hij toch doodgaat, op een dag, waarom

Leiden, museumstad; Leiden, stad van vluchtelingen; Leiden, poeziestad _ prachtig!

Gedicht van Jorge Eduardo Eielson (Peru)

Mysterie

Waarom ben ik in leven
en het glas vol water
en de deur dicht
en de lucht net als gisteren
en de vogels van goud
en mijn tong vochtig
en mijn boeken op een rij?
Waarom ben ik dood
en het glas net als gisteren
en de deur van goud
en de lucht vol water
en de vogels op een rij
en mijn tong dicht
en mijn boeken vochtig?

FUNERAL BLUES

Minke Holleman, Fagelstraat 38

Wie moest er niet even slikken toen tussen alle Britse humor in de film *Four Weddings and a Funeral* tijdens die ene begrafenis een gedicht werd voorgelezen? Ik wel in elk geval. Een goed voorbeeld dat een gedicht of dichtregels indruk op je kunnen maken.

Vorig jaar stond in *Het Parool* een aardige reeks columns van Fromme, waarin lezers werden opgeroepen hun vertalingen van dit bewuste gedicht van W.H. Auden op te sturen. Maar liefst 65 vertalingen kwamen er binnen - van dichters en van amateurs (een inzendster stuurde vier versies!). Intrigerend en interessant om te vergelijken: al die pogingen, soms zo letterlijk mogelijk, soms

heel (te) vrij. Problemen met het Engels: 'crepe bows' uit regel 7 is geen crepepapier, maar rouwband; 'that' in regel 12 is geen voegwoord maar een aanwijzend voornaamwoord. Willem Wilmink (die tien gedichten van Auden vertaalde voor een boekje) wilde per se tien lettergrepen per regel. En het moet rijmen, ja - maar zo'n vertaling moet vooral hetzelfde gevoel oproepen als het oorspronkelijke gedicht.

Alleen al deze twee regels:

He was my North, my South, my East and West
My working week and my Sunday rest

Ze leveren onder andere de volgende vertalingen op:

Hij stond voor elke streek op mijn kompas
Bij 't werken en als het rustdag was

Hij was mijn Noord, mijn Zuid, mijn West en
Oost
Mijn dagelijks werk en mijn zondagstroost

Hij was mijn poolster, hoeksteen, scheepskompas,
Mijn werkpak en mijn zondagsjas

Hij was mijn Oost, mijn West, mijn Zuid en
Noord
Mijn werkweek, mijn zondag ongestoord

Hij was mijn oost en mijn west, mijn noord en
mijn zuid
Mijn werken door de week, mijn rust op zondag
ingeluid

Hij was mijn noord, mijn zuid, mijn oost en west
Mijn tijd van werken, spel, en wat daartussen rest

Elke windstreek was hij, mijn kompasroos rond
Bij mijn werk en als ik mijn rust hervond

Hieronder staan het origineel van Auden en drie vertalingen, van Willem Wilmink, Jan Kal en Theodor Holman. Welke versie spreekt het meest aan? Eigenlijk is nooit alles in een versie mooi, zo schrijft Fromme terecht. Misschien is er uit al die 65 inzendingen DE mooiste versie samen te stellen.

Funeral Blues (W.H. Auden)

Stop all the clocks, cut off the telephone
Prevent the dog from barking with a juicy bone
Silence the pianos and with muffled drum
Bring out the coffin, let the mourners come
Let aeroplanes circle moaning overhead
Scribbling on the sky the message He Is Dead
Put crepe bows round the white necks of the public doves
Let the traffic policemen wear black cotton gloves
He was my North, my South, my East and West
My working week and my Sunday rest
My noon, my midnight, my talk, my song
I thought that love would last forever: I was wrong
The stars are not wanted now: put out every one
Pack up the moon and dismantle the sun
Pour away the ocean and sweep up the wood
For nothing now can ever come to any good

Vertaling van Willem Wilmink: Begraffenisblues

Zet stil die klokken, telefoon eruit
Verbied de honden hun banaal geluid
Sluit de piano's, roep met stille trom
de laatste tocht van deze dode om
Laat een klein vliegtuig boven 't avondrood
de witte boodschap krassen: Hij Is Dood
Doe crepepapier om elke duivekraag
en hul de luchtmacht in het zwart, vandaag

Hij was mijn Noord, mijn Zuid, mijn West, mijn
Oost
hij was al mijn verdriet en al mijn troost
Mijn nacht, mijn middag, mijn gesprek, mijn lied
Voor altijd, dacht ik. Maar zo was het niet
Laat in de sterren kortsluiting ontstaan
Maak ook de zon onklaar, begraaf de maan
Giet leeg die oceaan en kap het woud
Niets deugt meer, nu hij niet meer van mij houdt

bloedstollende momenten. Méér politietoezicht lijkt hierbij de enige remedie. Vanwege de vele scholen in de nabijheid, met de (in totaal zeker) duizenden leerlingen, zou dit vanzelfsprekend moeten zijn.

Stadsgehoorzaal

Leiden vernieuwt: de Beestenmarkt werd tot een prachtig plein omgetoverd en over de nieuwe Stadsgehoorzaal is iedereen enthousiast. Om er uit de Raadsherenbuurt te komen neem je - als je kunt fietsen - de fiets. Goede en veilige fietspaden helpen daarbij.

ECO-TEAM IN DE BUURT

Johanniek van der Molen

Op 26 november kwam een aantal mensen uit de buurt bij elkaar om de mogelijkheid te bespreken gezamenlijk een EcoTeam te vormen. De bijeenkomst vond plaats op initiatief van de Werkgroep EcoTeams Leidse Regio. Jaqueline van Hoge uit Sassenheim gaf uitleg over doel en werkwijze van EcoTeams. Ik was er bij en gaf mezelf na afloop op voor een EcoTeam in de buurt.

Een EcoTeam bestaat uit een groep van zes tot tien mensen. Een belangrijk aspect is het onderling uitwisselen van informatie over milieu-vriendelijk huishouden, waardoor je elkaar op een praktische manier stimuleert je eigen gedrag bij te stellen. De deelnemers komen gedurende een half jaar elke maand één keer bij elkaar om aan de hand van een werkboek zes thema's over milieu en huishouden te bespreken en te bezien wat er in je eigen huishouden aan kan worden gedaan. Het gaat om:

- * vermindering van huishoudelijk afval
- * lager gasverbruik
- * efficiënt verbruik van elektriciteit
- * zuinig omgaan met water
- * milieu en het eigen vervoer
- * milieu en koopgedrag

Het EcoTeamprogramma is ontwikkeld door een internationale organisatie, Global Action Plan for the Earth. Er waren milieudeskundigen en gedragswetenschappers bij betrokken en het startte in 1990 in de Verenigde Staten. Inmiddels draait het in 14 landen, waaronder de Scandinavische landen, Canada en Polen. In Nederland zijn 700 EcoTeams actief, wat overeenkomt met 5000 huishoudens. In de

regio Leiden draaien op dit moment 37 EcoTeams. Het programma wordt gestimuleerd en deels gefinancierd door de overheid (VROM).

Het programma gaat er van uit dat, behalve het voeren van onderlinge discussie, de deelnemers de veranderingen in het eigen huishouden registreren en doorgeven. Resultaten, ervaringen en ideeën worden uitgewisseld. Via een landelijke Nieuwsbrief worden de EcoTeams op de hoogte gehouden van elders bereikte resultaten en levende ideeën.

Behalve de zes themabijeenkomsten is er een eerste meer algemene startbijeenkomst en een slotbijeenkomst. Bij de startbijeenkomst is een coach van de Werkgroep EcoTeams Regio Leiden aanwezig. De thema-bijeenkomsten zelf worden bij toerbeurt door de teamleden voorbereid aan de hand van het werkboek, waardoor je een duidelijke programma structuur hebt. De precieze invulling hangt echter sterk af van de eigen inbreng van de deelnemers. De deelnemers bepalen ook zelf of en hoe in hun huishouden, rekening houdend met de in hun situatie geldende beperkingen (tijd, geld, voorkeuren), veranderingen gerealiseerd kunnen worden: je bepaalt zelf wat je wilt bereiken.

De deelname kost f 35,-, voor het werkboek en ander schriftelijk materiaal, waaronder meetformulieren.

Omdat er op 26 november voldoende belangstelling was is inderdaad besloten in januari met een EcoTeam in de buurt te starten. Wie alsnog mee wil doen of wie meer informatie wil kan met mij contact opnemen: 5157135.

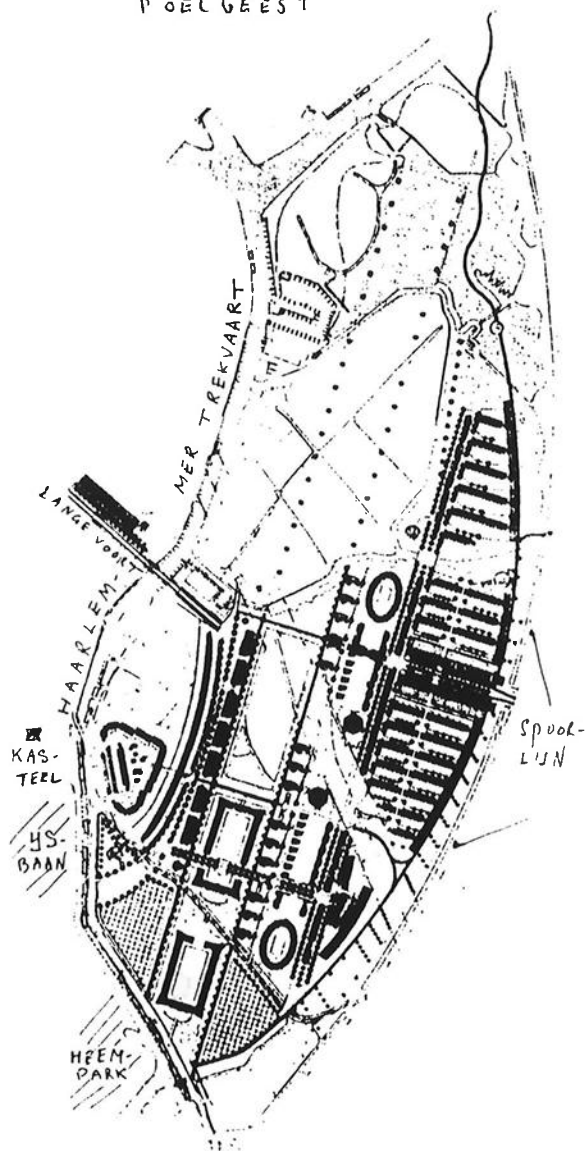
IN, OM EN BOVEN LEIDEN

Maarten Mentzel

Poelgeest

Gestaag vordert de planvorming over het gebied dat vlak bij de Raadsherenbuurt ligt: Poelgeest. Via de Lange Voort zal een toegangsweg naar de Broek- en Simontjespolder worden aangelegd. De wijk zelf zal 'autoluw' en energiezuinig zijn. Na een inspraakavond over het plan in december volgt in januari en februari een behandeling in de gemeenteraden van Oegstgeest en Leiden.

POELGEEST

Luchtvaart

De drukte op Schiphol heeft de discussie over een nieuwe nationale luchthaven in een stroomversnelling gebracht. We moeten hierbij denken aan een mogelijke situatie over zo'n twintig jaar. Lelystad, voor de kust bij Haarlem en de Maasvlakte worden als nieuwe locatie genoemd.

Intussen neemt de geluidhinder van Schiphol zeker niet af. Ook het proefdraaien en vliegen op militair vliegveld Valkenburg levert erg lawaaiige momenten op. Wie deze uit Valkenburg naar Leiden overwaaiende overlast in de gaten houdt en controleert, is onduidelijk. Inlichtingen daarover zijn welkom.

Licht en donker

Een van de doelstellingen van de Vereniging Natuurmonumenten is het beschermen van de stilte, maar ook van de duisternis. Het laatste nummer van *Natuurbehoud* (1996 nr. 4) laat zien hoe sterk sommige dieren afhankelijk zijn van donkerte. De vereniging bepleit daarom de laatste stukjes onverlichte snelweg over de Veluwe zo te houden.

Ook in de Raadsherenbuurt speelt de vraag of zoveel extra licht nu wel echt nodig is. Het lijkt nu te veel van het goede te worden. Gelukkig wordt nu onderzocht of de veel te forse lichtmasten in de Johan de Wittstraat kleiner gemaakt kunnen worden. En in het Rozenplantsoentje hoort zeker geen grote ijzeren mast te staan. Hopelijk zal die weer verdwijnen.

(De weg naar het) Station

De bedrijvigheid aan de achterzijde van station Leiden heeft een nieuw stadium bereikt. Een fietser, voetganger of buspassagier moet halsbrekende toeren uithalen om er langs te komen. Enkele buurtbewoners hebben zich tot het bestuur van de gemeente Leiden gewend met het verzoek om de grootst mogelijke aandacht te geven aan de veiligheid van fietsers en voetgangers in dit gebied. Ook de vele racende snorfietzers, die zich slechts nét iets vlotter dan een gewone fiets mogen voortbewegen, zorgen voor

Vertaling van Jan Kal:
Lijkzang

Zet alle klokken stil. De telefoon moet af
Weerhoud met een vet bot de hond van zijn
geblaf
Stop het pianospel. Draag met ontfloerste trom
De kist de woning uit. Rouwdragers, kom
laat vliegtuigen daarboven kreunen van de nood
En in de lucht de boodschap schrijven: HIJ IS
DOOD
Ga rouwkragen bij duiven om hun witte nekken
doen
Geef de verkeersagenten handschoenen van zwart
katoen
Mijn noord, mijn zuid, mijn oost en west was hij
Mijn werk van door de week, mijn zondags vrij
Mijn middag en mijn midderdag, mijn taal, mijn
lied
Ik dacht dat deze liefde eeuwig was. Dat was hij
niet
De sterren zijn niet langer nodig, doof ze maar
Doe weg die maan, en haal de zon maar uit
elkaar
Giet leeg de oceaan, en veeg het woud aan kant
Want uit niet een ding komt nog ooit iets goed tot
stand

Vertaling van Theodor Holman:
Begrafenis Blues

Zet de klokken stil - nu geen telefoon
Geef de hond een bot als hij blaft op luide toon
Staak het pianospel en roffel de trom
als de kist wordt gedragen met rouwendende alom
Laat vliegtuigen als een jammerklacht in 't avond
rood
Hoog in de lucht de boodschap schrijven: Hij is
dood
Doe om de witte nek van elke duif een crepepa
pieren kraag
En kleed verkeersagenten in het zwart vandaag
Hij was mijn anker, mijn kompas, mijn zee, mijn
kust
Mijn werkweek en mijn zondagsrust
Mijn ochtend, mijn nacht, mijn praatje, mijn
liefdeslied
dat eeuwig zou klinken: dat deed het niet
Liever geen sterren nu, blaas ze uit een voor een
Pak de maan goed in, zend de zon voor altijd
heen
Ruim snel het woud op en leg droog die oceaan
Want uit niets kan nu ooit nog iets goeds ont
staan.

ANNIE M.G. SCHMIDT

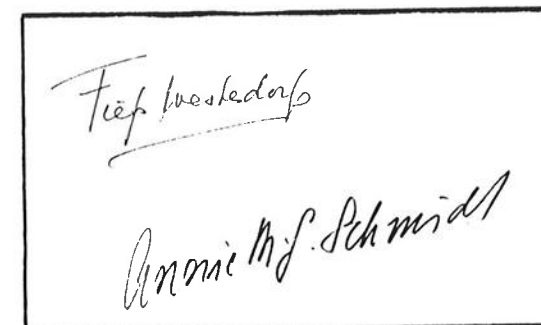
Gijsbert van Es

Natuurlijk wist ik van het bestaan van Jip en Janneke, van Floddertje, van Pluk van de Petteflet. Maar ik kende ze niet echt. Mijn ouders waren niet zulke voorlees-ouders. Toen ik zelf kon lezen, werd het al snel de jongens van de Kameleon, Pietje Bell, Dik Trom, Kruieltje, enzovoorts.

Dankzij mijn kinderen beleef ik een tweede jeugd met het prachtige oeuvre van Annie M.G. Schmidt. Floddertje hebben we stukgelezen, Jip en Janneke hebben we eerst te hooi en te kruis doorkruist en vervolgens van A tot Z gelezen, dankzij Pluk hebben we ons dagelijkse spraakgebruik verrijkt met woorden als hasselbraam, lispeltuut en 'prut tali-loe'. Otje is deze zomer op vakantie verslonden en Sinterklaas heeft ons dit jaar Ibbeltje gebracht.

We garneren dit Annie M.G.-menu met de

347 kinderversjes die bijeen zijn gebracht in de bundel Ziezo. Ik koester deze bundel, waarin de handgeschreven namen staan van de schrijfster en van illustrator Fiep Westendorp. Jaren geleden heb ik daarvoor eens anderhalf uur in de rij gestaan bij een signeersessie in de Bijenkorf, te midden van tientallen kinderen die hun eigen beduimelde bundeltjes hadden meegenomen.

Mijn kinderen schateren het uit bij de belevenissen van al die rare kakmadammen en -meneren, bakkers en slaggers, honden en katten die het verzen-album bevolken. Ik geniet omdat ze zoveel kinderpret geven. En ik geniet om twee andere redenen. Ten eerste heb ik in een grijs verleden ook eens geprobeerd teksten op rijm te schrijven (cabaretliedjes). Met terugwerkende kracht bezie ik die pogingen in gepaste deemoed. Zo geestig, zo soepel, zo volstrekt vrij van rijm dwang, zo verrassend in detail en treffend in type-ring, zo prachtig heb ik nog geen twee zinnen bij elkaar gerijmd, waar Annie M.G. Schmidt honderden, misschien wel duizenden verzen en liedjes heeft nagelaten.

Mijn tweede reden van bewondering ligt in het verlengde van de eerste. Want wat een melodieuze taal heeft zij geschreven, zo merk ik nu bij het voorlezen. We dansen door haar teksten heen, in een prachtig metrum dat nergens een dreun is, waarin geen woord te veel en geen lettergreep te weinig staat. Hoe knap dat is, merk ik wanneer ik wel eens een ander vers voorlees, waarin ik regelmatig haper of waarin de zinnen als een ballon leeglopen.

HIELD IK EIGENLIJK WEL VAN POEZIE?

B.C. Damsteegt, Fagelstraat 44

Voordat ik op mijn twaalfde jaar naar de HBS ging, had ik al veel gelezen. Mijn vader zorgde voor allerlei vormen van lectuur, maar hij vergat daarbij de poëzie. Misschien ook waren er in mijn jeugd geen bundeltjes voor kinderen. Ik miste er overigens niets aan. Ik wist dat er versjes bestonden, die je in de familiekring wel eens moest opzeggen, en ik had Prikkebeen gelezen, maar ik had - geloof ik - geen idee dat er boeken met gedichten bestonden die door volwassenen werden gelezen.

Op de HBS pakte de leraar Nederlands de zaken grondig aan. We lazen gedichten in de leesles en moesten ook gedichten voordragen voor de klas; voor sommigen een bezoeking, maar ik deed het graag. Zo begonnen we met het 'Geitenweitje' en dergelijke eenvoudige

Nee, dan het vers 'Als de koning nieste!' De kinderen zitten helemaal klaar voor het donderend genies dat telkens opduikt. En met allerbekakste stemmetjes roepen ze de slotregels van ieder couplet: 'Hè, hè, dat lucht op'.

Tot mijn favoriete verzen behoort 'Prinses Rosalinde', die alle prinses van het land afwijst en er met de loodgieter vandoor gaat, waarbij haar moeder, de koningin, de pinnige woorden spreekt: 'Jakkes, wat verschrikkelijk ordinair!' Mijn dochter weggelopen met een man van 't sanitair!' Groot dichterschap schuilt ook in de overbekende regels: 'Denk je dat de grond van Artis/ als ik neerkom heel erg hard is?'. Het simpele PAUZE in de Spin Sebastiaan is een ware vondst.

En zo zijn er nog talloze voorbeelden te geven, uit al die verzen met overbekende figuren als Beertje Pippeloentje, Meneer Van Zoeten, juffrouw Scholten, Meneer De Snoo uit Hengelo, de Wimwamreus en Mevrouw Van Gelder met de bruine beren in haar kelder: 'Prettige vakantiedagen en de hartelijke groeten bij u thuis./ Grrrrrrr!'

gedichten. Later kwam het 'Geuzenvendel op de thuismars', dat begon met: 'Zij kwamen na jaren uit Brabant weerom/ Met vliegend vaandel en slaande trom'. En in de derde of vierde klas waren we rijp voor Vondels 'Geusevesper': 'Had hij Holland dan gedragen onder 't hart/ Tot zijn afgeleefde dagen met veel smart', enz.

En natuurlijk de Tachtigers. 'Ik ben geboren uit zonnegloren en een zucht van de ziedende zee', van Perk. Sonnetten van Kloos: 'Ik droom van bloemen in den knop'. De Mei van Gorter: 'Een nieuwe lente en een nieuw geluid'.

Ik declameerde graag: op school en in de jeugdbeweging, een na de oorlog verdwenen leefmilieu.

Toen ik in Leiden Nederlands ging studeren, volgde ik in mijn eerste jaar het algemene

namens de gemeente financiële ondersteuning toe voor muziekkuitvoeringen in De Waterlelie. Na afloop werd in het theehuis geanimeerd ingenomen.

Het bestuur van de Vereniging Raadsherenbuurt overhandigde aan Rob Mante het bouwcertificaat nr. 41, dat kort tevoren ter ondersteuning van de bouw van de muziektent was aangeschaft. Daarmee werd symbolisch uitdrukking gegeven aan de sympathie die voor het initiatief bestaat en werd te verstaan gegeven dat de buurtvereniging hoopt dat er nog meer verkocht zullen worden om ook de laatste kosten te kunnen dekken.

Brief aan B&W over vandalisme

In een brief aan het College van B&W vraagt het bestuur van de Vereniging Vrienden van de Leidse Hout aandacht voor het toenemend vandalisme in de Leidse Hout. De suggestie wordt gedaan door meer politietoezicht dit probleem preventief aan te pakken.

Brief aan B&W over zwerver

De nog steeds aanwezige zwerver in de Leidse Hout baart het bestuur van de Vereniging vrienden van de Leidse Hout zorgen. Niet alleen omdat hij ter plekke van het trafhuisje voor vervuiling zorgt en andere gebruikers in het park regelmatig schrik inboezemt, maar vooral omdat 's mans gezondheid aan grote risico's blootstaat in het winterseizoen. In een brief aan B&W met afschrift aan de GGD wordt nadrukkelijk gevraagd in te grijpen.

Het bouwcertificaat dat door de Vereniging Raadsherenbuurt is aangekocht. Bij Rob Mante zijn er nog meer te koop.

de opmerking ontlokte: "Dat was *Zie de maan schijnt* voor de rechterhand." Sinterklaas en zijn Pieten waren duidelijk op dreef, de kinderen op hun best. Iedereen, groot en klein, kreeg aandacht bij het prevelement van de Sint, mede doordat het uitpakken van de cadeaus het vlotte verloop van het feest niet verstoort. Er werd naar hartelust gezongen en gedanst. Sinterklaas was, zoals te doen gebruikelijk, goed op de hoogte van de hier verzamelde talenten. Menig kind gaf graag gehoor aan het verzoek van de Sint iets van zijn of haar kunnen te vertonen. De kamer veranderde daarmee in een podium voor gymnastische oefeningen en acrobatische toeren.

Toen de Sint na het geanimeerde bezoek helaas moest vertrekken, dook plotseling alsnog de op de pakjesboot gewaande zak met cadeaus op. Met de vervulling van alle stille wensen kwam alles toch nog goed. Terwijl de jeugd zich stortte op de gulle gaven van de Sint praatten de ouders met een glaasje fris of wijn nog even na over de gezellige en perfect georganiseerde middag. "Chapeau" voor de Sinterklaas-commissie en natuurlijk veel dank aan de gastvrouw en -heer (die nog de hele avond vooruit konden met de resterende warme chocolademelk).

Sinterklaas ten huize van de fam. Vos in de Johan de Wittstraat

NIEUWS VAN DE LEIDSE HOUT

Johanniek van der Molen

Officiële opening muziektent

Op vrijdag 13 december, om half vier 's middags, werd de nieuwe muziektent in de Leidse Hout officieel geopend. Voor zo'n 150 belangstellenden speelde de Old Rhine Jazz Band de eerste muziek vanaf 'De Waterlelie'. Voorzitter Rob Mante van de Vereniging Vrienden Leidse Hout en van de Stichting Muziek Leidse Hout memoreerde de voorgeschiedenis. Hij bedankte hoofdper-

sonen, zoals de ontwerpster Anneke Janson, begeleidend architect Hans Bik, en W. van Stigt van de gemeente Leiden. Anneke Janson, pas afgestudeerd architecte, had het zeldzame geluk dat een winnend prijsvraagontwerp ook werkelijk werd gerealiseerd. Nadat ook zij enkele woorden tot de aanwezigen had gesproken konden wethouder Tjeerd van Rij en Rob Mante samen de officiële openingshandeling verrichten door op een grote gong te slaan. Van Rij zegde

college van de dichter-hoogleraar Albert Verweij. Zijn aanpak herkende ik; in principe leek die op mijn lessen op de HBS en zo heb ik het als leraar weer aan mijn leerlingen doorgegeven. Ik hield het bij een chronologische presentatie: eerst de Middeleeuwen met fragmenten uit Karel ende Elegast en Reynaert, en liederen als 'Heer Halewijn zong een liedekijn' en 'Daar waren twee koningskinderen'. Kent u ze nog?

Dan volgde de 17e eeuw - de 16e was te moeilijk - en zo ging ik door tot de Vijftigers (Andreus, Lodeizen, Vasalis, e.a.). Ik was meestal tevreden met wat er in de schoolbloemlezingen stond en kocht maar weinig bundels voor mezelf. Die bleven dan nog geheel of gedeeltelijk ongelezen. Had ik buiten de school eigenlijk behoefte aan poëzie?

In elk geval verdween het grootste deel van die gedichten, die ik toch door en door kende, achter de horizon toen ik het gymnasium ruilde voor de universiteit en de MO-opleiding. Een belangrijk deel van mijn taak bestond in het uiterst nauwkeurig lezen van teksten (poëzie en proza) in het Middelnederlands en het 16e en 17e eeuws. Literaire aspecten kwamen daarbij niet aan de orde, maar dat vond ik niet erg. Ik vond het een heerlijk vak en ook toen had ik geen behoefte aan andere poëzie.

Trouwens, er was veel dat ik primair met het oog op onderwijs en onderzoek bestudeerde, dat mij ook emotioneel raakte. Zo zijn er drie regels van Van Maerlant, die zijn dood nabij weet en ook weet dat die van zijn geboorte af voorbestemd was: 'Wat zag ik in den spiegel klaar?/ Mijn oude leven, mijn grauwe haar,/ Hoe sterven is met mij geboren.' Veertig jaar geleden las ik deze verzen in al hun eenvoud voor het eerst met aandacht en sindsdien zijn zij een onvervreemdbaar bezit.

In de 17e eeuw prachtige sonnetten van Hooft en ontroerende liederen van Bredero en Vondel. Maar als ik een gedicht moest kiezen om het in hoofd en hart te bewaren, zou het de ontboezeming zijn die Huygens bij zijn 70e verjaardag schreef. Ik citeer de beginregels (het woord 'verdragen' betekent 'vergunning' of 'uitstel verlenen'): 'Nog eens September, en nog eens die vierde dag/ Die

mij verschijnen zag!// Hoeveel Septembers, Heer, En hoeveel vierde dagen/ Wilt gij mij nog verdragen?' Na deze vermoeide aanhef zegt hij dat hij geen verlenging van zijn leven verlangt en bidt hij op de bestemde tijd in volle overgave aan God te mogen sterven. Het is een grijpende getuigenis, in volmaakte vorm.

Huygens

En nu, nu ik mij de tijd kan gunnen te denken aan dingen die voorbij zijn, verlang ik terug naar de gedichten die ik vroeger zo goed kende. Ik wil weer gedichten van Bloem lezen, en van Slauerhoff en Marsman. Nog steeds klinkt diens gedicht 'Vlam' voor mij als de stralende inzet van een orkest: 'Schuimende morgen/ en mijn vuren lach/ drinkt uit ontzagelijke schalen/ van lucht en aarde den opalen dag'.

Daarom hebben mijn vrouw en ik samen alle poëzie van na 1880, die her en der verspreid stond, bij elkaar gezet, zodat ik weer kan vinden wat ik zoek. Omdat ik het voor mijzelf wil herlezen, niet voor een college of les.

Eigenlijk geloof ik dat ik toch wel van poëzie houd.

DICHTER-ZANGER-TEKENAAR J.H. SPEENHOFF

Johanniek van der Molen

Op school gebruikten we bij Nederlands een boek met als ondertitel 'Een bloemlezing van Nederlandse poëzie en proza voor de hogere klassen van gymnasia, hogere burgerscholen en voor zelfstudie'. Het boek zelf droeg de nietszeggende titel 'Een nieuwe bundel'. Het was het vijfde deel, waarin de periode van 1880 'tot onze tijd' werd behandeld. Die tijd liep toen, in de uitgave waar ik over beschikte, tot 1956, het jaar van de zevende druk. Gerrit Komrij moet er bij het samenstellen van zijn bundel Nederlandse poëzie niet omheen hebben gekund.

Temidden van namen als Jaques Perk, Willem Kloos, Herman Gorter, Albert Verwey, J.H. Leopold, P.C. Boutens -niet iedere dichter prijkt met voornaam en al in het boek- stond daar opeens ook J.H. Speenhoff (1869-1945). Mijn ouders hadden net een boek met de titel 'Weet-je-nog-wel' gekocht, over kleinkunst van voor de oorlog, met daarbij een 45 toerenplaatje waarop ook Speenhoff eenvoudige liedjes zong. Het eerste couplet van één zo'n liedje ging -als ik me goed herinner- als volgt:

Ik had onlangs een nare droom/ Dat ik was dood gegaan./ Ik fietste naar de hemelpoort/
En zag er Petrus staan./ Ik vroeg hem om een vrij-biljet./ Hij zei: "Dat wou jij wel!/ Jij was op aarde een artiest./ Rij jij maar naar de hell!"

(Toen ik een paar jaar later zelf liedjes zong met een gitaar, zoals Koos Speenhoff, speelde ik leentjebuurt en verving, passender in die dagen, het woord 'artiest' door 'pacifist'; ook de rest van de tekst werd aangepast; ik zong het op 1 mei bijeenkomsten van de toenmalige Pacifistisch Socialistische Partij).

De teksten (en melodieën) van Speenhoff waren van een verrassende eenvoud. Alleen daarom al verwachtte je niet de teksten als gedichten aan te treffen in de -ook letterlijk- zware bundel voor de middelbare school. Je

zou ze nu zonder meer smartlappen noemen. Op blz. 183 staat 't Afscheid van een marinier, uit 1903:

Vaarwel Marie, ik moet je nu verlaten,/ Ik heb getekend bij die zeesoldaten,/ Ik moet gaan varen langs de woeste zee,/ Vaarwel Marie, je kan niet met me mee./ 's Nachts zul je in je bedstee om me treuren,/ 't Is beroerd, maar ach! 't moet gebeuren,/ Vergeet mij niet en blijf mij eeuwig trouw,/ Vaarwel, vaarwel Marie, je wordt nog eens mijn vrouw.

Dat ik later met Marie(tje) trouwde had er veel mee te maken dat ik ook de tekst van dit gedicht aanpaste voor eigentijdse politieke boodschappen, voor het Progressief Akkoord en nog weer later voor de Partij van de Arbeid.

Op blz. 184 staat het hartbrekende Broekie van Jantje, uit 1904. Als ik het nu zing -want zingen blijf ik doen- is het een dieptreurig lied waar je om kunt lachen, waarvan de sociaal realistische wortels nauwelijks meer zichtbaar zijn door de grote veranderingen die zich in honderd jaar hebben voltrokken.

In 1940 verscheen bij Boucher een boek 'De beste gedichten van J.H. Speenhoff', uitgezocht en ingeleid door J. Greshoff. Hij schreef in het voorwoord:

"Speenhoff's onversierdheid, zijn beperking en zijn volkomen natuurlijkheid, welke vroeger door de adepten der hoge literatuur 'banaal' genoemd werden, zijn nu voor ons een 'zakelijkheid' welke wij zoeken en bijzonder hoog schatten. Terwijl veel rijmwerk eens veel geroemd, op dit oogenblik al hope-loos verouderd en vrijwel vergeten is, hebben Speenhoff's goede gedichten aan actualiteit gewonnen. Weinig poëzie is inderdaad zoo gansch-en-al, zoo vanzelfsprekend oprecht."

"Hoe dikwijls heeft men zich niet beklagd over onze dichters, die zich afwenden van hun volk, die zich opsluiten en slechts voor een kleine gemeente van ingewijden schrijven; hoe vaak en nadrukkelijk riep men niet

speelvoorzieningen. De meeste tijd gaat zitten in groenonderhoud.

Het onderwerp 'onderhoud bestratingen', gewoonlijk toch goed voor kritische commentaren, kreeg nauwelijks aandacht.

De *Welzijnsorganisatie* heeft een waslijst aan taken. Opgesomd werden: de ondersteuning van de aanpak van problemen in woon- en leefomgeving; bevorderen van sociale samenhang in buurt en wijken; bevorderen van multi-cultureel samenleven; begeleiden van bewonersgroepen en organisatievertegenwoordigers; ontwikkelen van sociaal culturele activiteiten; opzetten van overlegstructuren op stadsdeelwijk- en buurtniveau; hulp bij toetreding tot arbeidsmarkt; peuter-, kinder-, tiener- en jongerenwerk; stimuleren buurt-economie; emancipatorisch werk.

Het zou mooi zijn geweest als iemand van de Welzijnsorganisatie deze avond daadwerkelijk voor begeleiding van de bewonersgroepen had kunnen ondersteunen bij de aanpak van het probleem overlast, veroorzaakt door de krakers van de Annakliniek. Het was voor de sociale samenhang in de buurt niet goed dat Sjaak van Rijn de problemen afdeed alsof buurtbewoners onvoldoende oog hadden voor de wenselijkheid multi-cultureel samen te leven. Het ging de buurtbewoners niet om het feit dat er krakers zijn, maar dat er niet wordt opgetreden als aanwijsbaar en bij herhaling er sprake is van grote overlast (herrie, afval, ongewenste vormen van buurt-economie). Sjaak van Rijn noemde optreden 'moeilijk' en verwees naar de politie. Vooral

SINTERKLAAS BEZOCHT DE BUURT

Nancy Stoop, Warmonderweg 9

Zelfs een vergeetachtige Zwarte Piet kon geen roet in het eten strooien. Bij het traditionele Sinterklaasbezoek aan de Raads-herenbuurt, op woensdag 4 december, was Piet helaas de zak met cadeautjes vergeten mee te nemen. Overigens hadden de twee hulpen van de Sint wel een hoop snoepgoed bij zich, waarmee ze kwistig strooiden. De

voor degenen die meermalen hun beklag hadden gedaan was het onverteerbaar dat de aanwezige wijkpolitie niets van de klachten zei te weten.

De *wijkpolitie* heeft wijkbureaus (dat voor ons zit op Pelmolten 3, in de Merenwijk) en houdt zich op wijkniveau bezig met veiligheid, verkeer, overlast van junks, winkeldiefstal en zakkenrollerij, en geeft noodhulp. Onduidelijkheid bleef bestaan over de vraag waar je je klachten het best kunt deponeren. Het wijkbureau is vaak onbereikbaar. Van centraal gedeponeerde klachten moet je maar afwachten of ze ook bij de wijkpolitie bekend worden. Achter het bureau is een procedure vastgesteld om te bekijken of de politie er echt op af moet. Veel bureaucratische regelgeving dus, ook bij de politie.

De onderwerpen 'lantaarnpalen' en 'LAG-garage', specifiek voor de Raads-herenbuurt, werden voorzichtig door buurtbewoners aangesneden. In vergelijking met de emotionele lading die in de Vogelwijk door de krakers werd opgeroepen praten we hier over peanuts.

Allesoverheersend bleef die avond het gevoel van machteloosheid, of -eerder nog- rechteloosheid. Waar blijven we, als al dan niet ingrijpen bij overlast vooral gedicteerd gaat worden door de moeilijkheidsgraad?

Na de gezamenlijke bijeenkomst werd een opsplitsing gemaakt in vier groepen, rond vier onderwerpen. Daar hoorde ik nog welwillend spreken over grondwaterstanden, hondenpoep en vlieg-lawaai van Valkenburg.

ontbrekende pakjes waren ook al snel uit de gedachten van het tiental kinderen dat aanwezig was ten huize van de familie Vos aan de Johan de Wittstraat. Zo kon het gebeuren dat de aandacht zich volledig richtte op de Sint en zijn gevolg.

Op verzoek van de Goedheiligman werd er eerst 'plenair' gezongen, onder begeleiding van een pianospelende ouder, hetgeen de Sint

vond. Ik vind het zeer moeilijk om te bekenen: het was een vegetarische hutspot. Ik garandeer u dat dat van mij uit een groot compliment is. Want al dat vegetarische gedoe vind ik maar buitengewoon laf. Om nog maar te zwijgen over vegetariërs, al laat ik mij daarover, sinds een paar van mijn kinderen zo zijn geworden, wat diplomatieker uit. Het was een hutspot met quorn, oesterzwammen, koriander en basilicum. En lekker. Kan je nagaan hoezeer ik in de war was door dat vermaledijde bestuur!

En toen was er ijs. Van een ijscoman die verwarrend genoeg eerst verscheen in een bestelbusje en toen in een geheel andere gedaante. Ik had mijn partner graag heel romantisch een ijsje gepresenteerd maar ik mocht geen twee ijsjes van die man meeneemen.

GEMEENTELIJKE WIJKAVOND

Johanniek van der Molen

Huis aan huis ontvingen we de uitnodiging: op dinsdagavond 5 november konden de buurtbewoners spreken met vertegenwoordigers van de gemeente, in het bijzonder van de Dienst Milieu en Beheer, van de Politie en van de Leidse Welzijnsorganisatie.

De Mytylschool aan de Blauwe Vogelweg zat vol bewoners uit Leiden Noord, vooral uit de Vogelwijk. Maar ook uit de Raadsherenbuurt en uit de andere straten ten noorden van het station waren nieuwsgierige en kritische belangstellenden gekomen.

Sommige aanwezigen wisten precies welke eieren ze kwijt wilden. De aanzienlijke opkomst had veel te maken met grote onvrede die men nu kwijt kon bij een aantal ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente. Sjaak van Rijn -Wijkchef Milieu en Beheer- bij wie de leiding van de avond berustte, had het er maar moeilijk mee.

Doel van de avond

In begin werd nog geduldig geluisterd naar de uitleg die Sjaak van Rijn gaf over het waarom van de avond:

Nog wat nagenietend van de maaltijd met nu een glaasje witte wijn, de rode was halverwege al op (wat moet dat nep bestuur na afloop nou drinken?) realiseerde ik me eindelijk wat er eigenlijk mis was met die hele maaltijd. De rest kon het bestuur vergeven worden en het was echt wel lekker en gezellig. Maar één ding moet hun echt kwalijk genomen worden: het was en bleef te licht. Een hutspot maaltijd eet je niet op klaarlichte dag als je nog kan zien wat er allemaal inzit. Dat behoor je te eten als het donker is. En daar hebben de besturen in het verleden steeds voor gezorgd. En daarin heeft dit bestuur het toch ernstig laten afweten.

Naschrift: de gouden stamper was voor Mildred Tjon Sie Fat uit de Fagelstraat. Ze deed voor het eerst mee en wist gelijk wat ze de jury moest voorzetten.

- * kennismaking met 3 wijkgerichte gemeentelijke organisaties
- * inventariseren van ideeën ten behoeve van het wijkbeheersplan
- * gelegenheid voor contact tussen buurtcomitees en buurtverenigingen

taken van de 3 organisaties

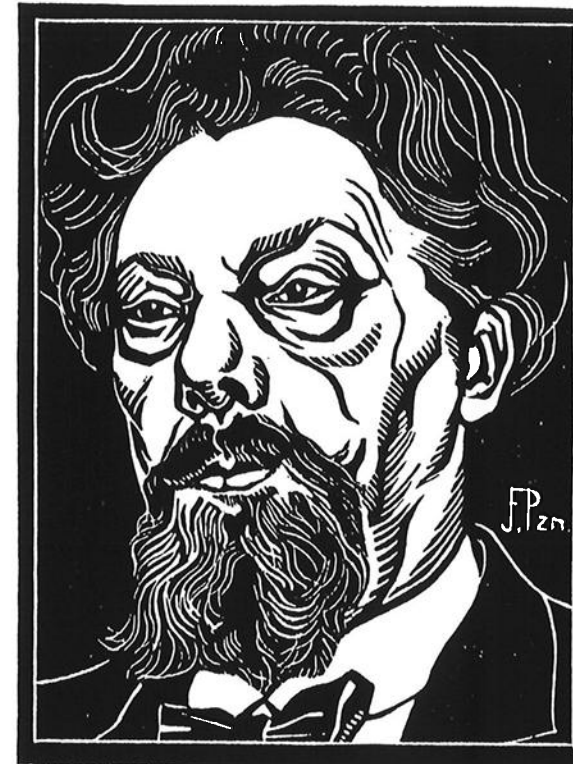
Maar bij de daaropvolgende opsomming van de taken van de drie wijkgerichte organisaties werd er al direct veel commentaar gegeven, vooral over het (niet) optreden van de politie en gemeente tegen overlast, die bij voortdurende veroorzaakt wordt door de krakers van de Annakliniek.

Op papier zagen de taken er mooi en overzichtelijk uit. Maar de bezoekers van de avond gingen onmiddellijk op zoek naar de praktische vertaling, waarbij de gang van zaken rond de Annakliniek een onuitputtelijke inspiratiebron bleek.

Het wijkteam *Milieu en Beheer* houdt zich bezig met onderhoud bestratingen, groenonderhoud, het schoonvegen van stoepen en straten en de plaatsing en het onderhoud van

om een nieuwe sociale kunst."

"Het werk van J.H. Speenhoff zooals het in zijn boeiende verscheidenheid voor ons ligt, vormt een rijmkroniek van het maatschappelijk leven in Nederland met al zijn groote en kleine evenementen; met zijn kracht en zijn inzinkingen. Geen gebeurtenis en geen man van beteekenis heeft Speenhoff onbedicht gelaten."

Speenhoff was een ongelooflijke veelschrijver. In veel gezinnen werden begin deze eeuw de bundels 'Liedjes, wijzen en prentjes met pianobegeleiding' gekocht, uitgegeven door W.L. & J. Brusse, te Rotterdam, die - jawell! - ook de literaire bloemlezing voor de middelbare school uitgaf. Toeval?

Als ik het lied 'De vegetariërs' zing (uit 1903) gaat dat er nog altijd in als koek. Men is verbaasd als men hoort dat het al bijna honderd jaar oud is:

Voor een heel klein beetje duiten,/ Ga je je aan pap te buiten,/ Voor een paar onnooz'le centen/ Eet je appels met krenten,/ Soep van blaren, pas gevallen,/ Met mahoniehouten ballen,/ Meisjes met verboden koonen,/ Brengen je je portie boonen,/ Vriend'lijk kijken is er noodig,/ Fooien geven overbodig./ 't Is zo deftig, 't is zo fijn,/ Vegetariër te zijn!

Ook de stad Leiden werd door Speenhoff bedicht in 'Leidsche praatjes':

Leiden heeft gebrek aan duiten,
Zooals elke groote zaak.
Dus bedacht men 'n belasting
Op 't openbaar vermaak.
Maar Goddank de Raad was wijzer,
De belasting kwam er niet,
Anders waar' de Leidsche schouwburg
Nu een openbaar verdriet.

'Allerzielen'* werd verboden,
Leiden is daarvoor te fijn,
Voor zoo'n stuk zijn hier de menschen
Allemaal nog veel te klein,
Toen de wijze Burgervader
Die vertooning heeft belet,
Was de goede stad van Leiden
Voor de tweede maal ontzet.

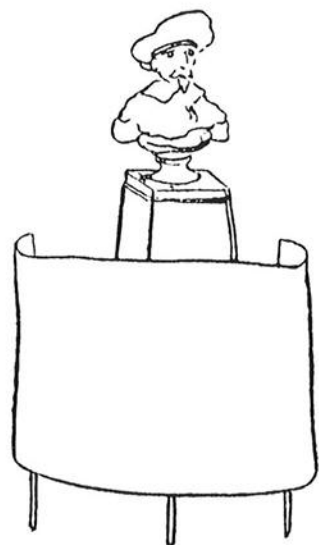
Maar tot troost der Leidsche burgers
Werd er naderhand gezeid
Dat ze niets er aan verloren
Want 't stuk was narigheid,
Leiden heeft een Burgervader
Die naar kunstvered'ling streeft,
Die bij al zijn hooge plichten
Ook tooneelkritieken geeft.

Onlangs kocht een kleine jongen
Bij een taartjesbakker thee,
Die behalve in comestibles
Ook in anisette deë;
Door de werking van de drankwet
Werd de man er bij gelapt,
Daar hij aan een minderjaar'ge
Frauduleus had thee getapt.

Anti-revolutionnaires
Liberaal en Katholiek,
Met vrijzinnig-democraten
Vormen hier de politiek;
Daag'lijks moeten die partijen
Van dezelfde richting zijn,
Als ze naar 't Haagje rijden
In dezelfde boemeltrein.

* een toneelstuk van Herman Heyermans jr.

Daar waar men iets komt verrichten,
Wat men niet op straat mag doen,
Anders waren we als hondjes
Zonder burgerlijk fatsoen;
Daar waar arm en rijk eendrachtig
Steeds dezelfde taak verricht,
Wordt de Leidsche Rembrandthulde
Rembrandts buste opgericht.

Ongetwijfeld zong Speenhoff dit lied in de Leidse schouwburg, omstreeks 1910 en haakte hij in op actuele Leidse gebeurtenissen. Het zou aardig zijn de historische elementen in het lied eens op te zoeken, bijvoorbeeld in het gemeentearchief.

TWENTSE POëZIE

Marjan Bults, Van Oldenbarneveltstraat 28.
Twente: Het land van houtwallen, glooiende
essen en akkers, bossen en boerderijen. Het
land van paasvuren en tradities, van de
midwinterhoorn die van Advent tot Drieko-
ningen zijn tonen buitenaf laat horen. Dit is
het platteland, waar je uren rustig en onge-
stoord kunt wandelen en fietsen. Natuurlijk
ook steden: Enschede (met zijn oude textiel
en nieuwe universiteit) van dichter Willem

Wilmink, Hengelo van schilder Theo Wolve-
camp, Almelo van cabaretier Herman Fin-
kers, Goor van filmer Bert Haanstra, Olden-
zaal van dichter Toon Borghuis. Veel poëzie
in de streektaal. Poëzie die ik graag lees.
Zoals het gedicht hieronder, wat je hardop,
fonetisch moet lezen: Poëzie over de sfeer-
volle adventsmaand december. Poëzie die mij
tot op het bot raakt. Poëzie uit mijn geboor-
testreek.

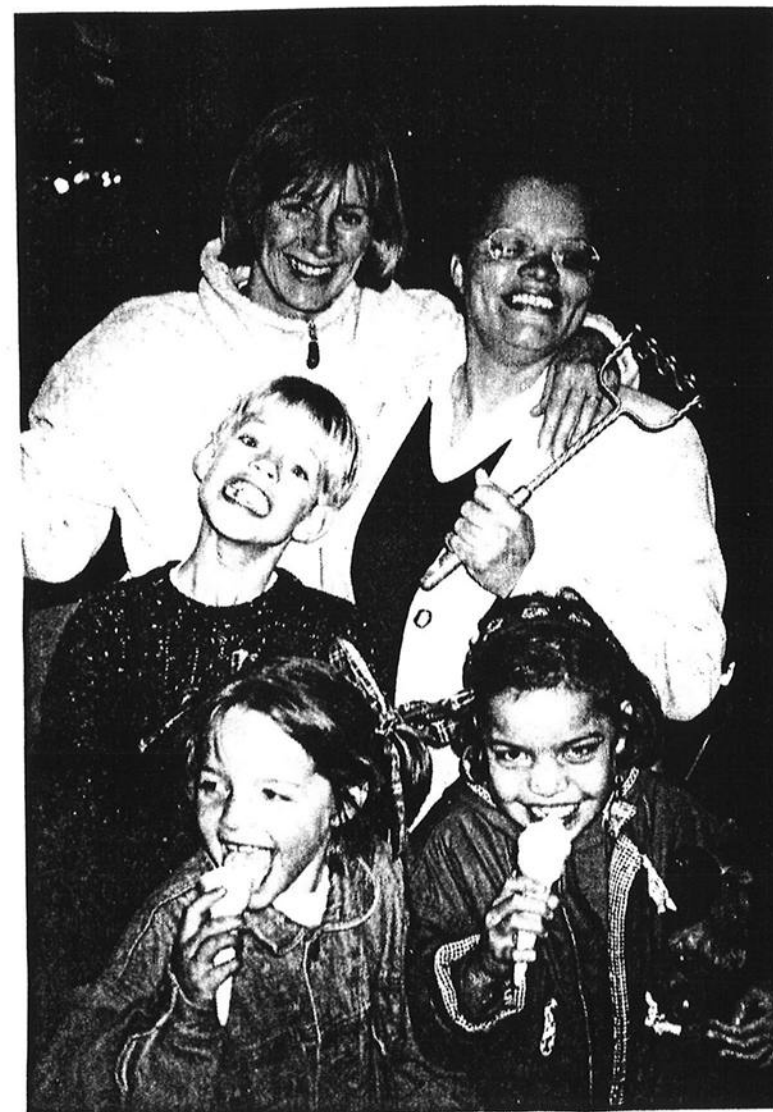
DE AERDE GRIENT - DE HÖÄRNE ZEENGT ! (Toon Borghuis)

De aerde newwelt laankzaam dicht,-
's Naomiddaags was het al begonnen;
't Leek nèt of doezend witte wiew'
Te hoop dee grieze wol-dräö' spunnen.

'n Zwaoren daamp lig oaver 't laand;-
't Is stil, ginn' hof-hoond heur ie blekken,
Alleen oet natte kale beum'
Begint het zacht' en droov' te lekken !

vegetarische hutspot de gouden stamper zal krijgen. In zijn kielzog een paar kinderen. Ik heb het eerst niet door, het zijn er ook zovelen, maar dezen blijken ook juryleden te zijn. Moet kunnen.

Ik ga wat drinken halen en wordt onthaald door allervriendelijkste kinderen. Zij schenken voor mij in en willen van geen betalen weten. Waar zijn dan de bestuursleden, vraag ik voorzichtig. Zij kijken mij niet begrijpend aan. En dan begint het langzaam tot mij door te dringen: dit bestuur laat het afweten. Dit bestuur bestaat waarlijk uit een stelletje lafaards dat zich bedient van kinderarbeid!

Winnares van de Gouden Stamper, Mildred Tjon Sie Fat, met dochter Lisa en buurtgenoten Annet, Titus en Josephine

Hoe moet ik nou weten wie er in het bestuur zit als zij niet achter de bar staan. Weten zij dan niet hoe het hoort? Een bestuur moet reeds uren tevoren zich realiseren dat ze van alles zijn vergeten en wanhopige pogingen doen om er toch wat van te redden. Een bestuur moet in de striemende koude regen die kraampjes opzetten en ja, zich achter de bar posteren, de voorzitter met zijn armen in een emmer afwaswater, de penningmeester bij zijn geldkistje, nauwkeurig bijhoudend wie wel en wie nog niet dat ene gratis drankje heeft gehad. Een bestuurslid moet niet toekomen aan eten maar driftig rond blijven lopen. En na afloop zal hij het koude water van zo'n kraamzeil in zijn nek krijgen als er

opgeruimd wordt. En na afloop zal het bestuur de plicht vervullen van het opdrinken van die geopende fles wijn en na de afwas zullen zij die andere flessen ook maar opdrinken omdat het zo zonde is om die weer zoveel maanden te laten staan. Dat, dat was nog eens echt besturen!

Ik moet bekennen dat het toch wel weer gezellig werd. Er werd weer als elk jaar volop geroddeld over de prijzen van huizen. En er was kans om even bij te praten met mensen die je anders niet zo vaak ziet.

Er was ook iets nieuws. Muziek. Een getto blaster produceerde uitheemse geluiden die voor mij niet helemaal bij 3 oktober leken te passen. In ieder geval bemerkte ik bij mezelf dat ik steeds om me heen keek om te zien of er een stier de straat door kwam rennen. Nu bedenk ik me dat dat wellicht de vijandelijke (Spaanse) geuren waren van de hutspotten.

Ik deed mijn best om te genieten en ik genoot. Van de voortreffelijke hutspotten. De meesten zijn zeer smakelijk. Daarbij ook een die ik wel heel bijzonder

NIEUWS VAN HET BESTUUR

voormalige LAG garage

Het bestuur heeft antwoord ontvangen op de brief die zij op 11 oktober naar de gemeente schreef over de toekomstige bestemming van het terrein van de voormalige LAG garage aan de Van Oldenbarneveltstraat.

Met verwijzing naar het bestemmingsplan meldt de gemeente dat zolang de bestemming van de ruimte niet is gewijzigd er een nieuw garagebedrijf kan worden gevestigd. Dat moet dan wel voldoen aan de milieu-eisen zoals die in de Algemene Maatregel van Bestuur "Herstelinrichtingen" van de Wet Milieubeheer worden gesteld.

Verbouw tot kantoorruimten kan pas plaatsvinden na een wijziging van het bestemmingsplan. Daarvoor is instemming nodig van het College van B&W en de provincie. Een dergelijke instemming wordt pas verwacht nadat de bodem is gesaneerd en dat kan pas gebeuren nadat de provincie hiervoor toestemming heeft verleend.

Verantwoordelijk voor de bodemverontreiniging en voor schade die een eventuele verspreiding van de verontreiniging tot buiten de erfgrans aan derden toebrengt is de eigenaar van het perceel, de heer Verberg. Tot nu toe

is er geen contact geweest tussen gemeente en eigenaar. De gemeente zegt toe de eigenaar uit te nodigen voor een gesprek. Het is de gemeente niet bekend dat de in het perceel aanwezige installatie voor grondwaterzuivering, die juist beoogt verspreiding van bodemverontreiniging te voorkomen, momenteel buiten werking.

géén nieuwjaarsbijeenkomst, wél een voorjaarsborrel

Gezien de geringe belangstelling in de afgelopen jaren, ziet het bestuur er vanaf om een Nieuwjaarsbijeenkomst te organiseren begin januari 1997.

In plaats daarvan nodigt het bestuur u allen uit voor een **VOORJAARSBORREL op MAANDAG 17 MAART 1977 rond 21.30 uur in 'HET THEEHUIS' in de Leidse Hout**, na afloop van de jaarvergadering.

Het bestuur biedt aan de aanwezige leden van de Vereniging Raadsherenbuurt drie consumpties aan.

U bent allen VAN HARTE uitgenodigd. Dus noteer in uw agenda: **MAANDAG 17 MAART!** Nadere informatie zal u tijdig bereiken.

HET BESTUUR BESTAAT UIT LAFKAARDS RAPPORTAGE VAN EEN 3 OKTOBER HUTSPOT MAALTIJD

Maarten Vrieze, Johan de Wittstraat 29

Het is weer 3 oktober en dat betekent: zeulen met stoelen, borden, glazen, bestek en ook nog wat aanhang in de richting van de Fagelstraat. Daar aangekomen installeren wij ons aan de zo vertrouwde kraampjes/hutspot tafels.

Ik ga genoeglijk achterover zitten om het allemaal eens in me op te nemen. Ik zie Guus en Frans en nog meer oud-bestuursleden. Allemaal met dezelfde blik in de ogen. Zonder het te hoeven vragen weet ik wat zij denken: wat fijn dat anderen dit allemaal nu

mogen organiseren.

Maar toch. Onder dat gevoel van welbehagen knaagt het gevoel dat er iets niet klopt. Ik kijk omhoog en zie de gekleurde lampjes hangen. Dat er één ontbreekt herkennen wij. Zo was het vroeger ook. En toch, toch klopt er ook met die lampjes iets niet.

Wat een kinderen. Waren het er altijd al zoveel? Het krioelt ervan. Daar is Flip. Blijkt dat hij in de gouden stamper jury zit. Hij vertrouwt mij toe dat over zijn lijk een

De aerde grient - mien hett' lig zoar,
De aans zo räätelende pöppeln
Laot saankelmöödig traon nao traon
Op dode blare dale dröppeln.

Waar wocht ik op ? Den natten daamp
Trekt klam en koald mie in de butte...
....Heur ik het good ! Blös daor den hoarn
Boaven de oale boeren-putte ?

Waarachtig - 't eeuwenold getoet
Boart zich van veer deur grieze däämpe;
De hōärne geww't getrouw bescheed
En 't antwoord koomp laangs buske en käämpe.

't Advents-leed doedelt weer in Tweant'.
Het zeengt van korthie en van geenter.
De aerde grient - mien hette lacht !
Wie zeent nich wied mear van Mirweenter !

HEKSEN

Thibaut Visser, 10 jaar, Fagelstraat 12

Heksen zijn rare wezens op bezemstelen
ze zijn groen en niet altijd met zijn velen.
veel krachten en rode ogen
naar ze toe lopen zou ik niet mogen
enge mensen dat het zijn
en hun rug is een kromme lijn
dranken maken doen ze ook
als je zo doorgaat raak je nog verdwaald in de rook
Heksen zijn rare mensen
dat zie je zo, al heb je geen lenzen

GEMENGD NIEUWS

Te koop gevraagd

Fietsje voor jongen van bijna 7 jaar. Tel. 5172570

Gezocht

Drie medehuurders. Wij zijn op zoek naar drie nieuwe medehuurders van onze garage aan het Ballegoplein (achter de Fagelstraat). Voor ca. f 40,- p.m. kun je beschikken over 1/4 garage, voor de opslag van (grote) spullen. Geïnteresseerd? Neem dan snel contact op met Jos Posthuma en/of Mieke Warnink, Hogerbeetsstraat 3, tel. 5170492.

Evenementenkalender 1997

Uit de aanvragen die bij de gemeente zijn binnengekomen voor de evenementenkalender 1997 plukken we de volgende voorlopige informatie:

- * op 15 zondagen van mei tot oktober worden van 14-16 uur parkconcerten gehouden in de nieuwe muziektent in de Leidse Hout
- * op zaterdag 21 juni organiseert de buurtvereniging een Midzomernachtconcert in het Openlucht Theater
- * op zondag 21 augustus organiseert de theaterwerkgroep van de buurtvereniging het jaarlijkse kindertheater, 's middags, eveneens in het Openlucht Theater

géén nieuwjaarsbijeenkomst, wèl een voorjaarsborrel

Gezien de geringe belangstelling in de afgelopen jaren, ziet het bestuur van de buurtvereniging er vanaf om een Nieuwjaarsbijeenkomst te organiseren.

In plaats daarvan organiseert het bestuur een **VOORJAARSBORREL op MAANDAG 17 MAART 1977 rond 21.30 uur in 'HET THEEHUIS' in de Leidse Hout**, na afloop van de jaarvergadering.

Het bestuur biedt aan de aanwezige leden van de Vereniging drie consumpties aan.

U bent allen VAN HARTE uitgenodigd. Nadere informatie zal u tijdig bereiken.

Familieberichten

Vertrokken:

- * Fam. C. Wijffelman, van Johan de Wittstraat 28 naar de Hofdijck in Oegstgeest.
- * Fam. van Alphen, van Fagelstraat 28 naar Wassenaar

Nieuwe bewoners:

- * Johan de Wittstraat 28, per 1 februari 1997: Arjan Hogewoning en Door Plantenga, met hun kinderen Pieter (4 jaar) en Anne (2 jaar). Door werkt bij de marketing-afdeling van Heineken in Amsterdam en Arjan is dermatoloog in opleiding, werkzaam bij het AZL. Ze hebben hiervoor 5 jaar gewerkt in Botswana.
- * Johan de Wittstraat 30: Ellen de Jong, George van Eijk en hun drie-jarig dochtertje Sam. Half maart komt daar, als alles goed gaat, nog een broertje of zusje bij. Sammie gaat drie dagen in de week naar Krullebaar. George werkt bij de "Willem v.d. Bergh" in Noordwijk en Ellen bij de Consumentenbond in Den Haag.
- * Fagelstraat 28, per eind december, na de verbouwing: Els Roelofs en Maarten Hijzelendoorn, met dochter Merel van 2 jaar. Els werkt parttime als huisarts in Oegstgeest. Maarten werkt aan de rijksuniversiteit, en combineert taalkunde met de computer: computerlinguïstiek. Ze woonden tot nu toe in een flat in Oegstgeest en verheugen zich zeer op de diepe tuin.

Welkom allemaal!

INHOUD

Redactioneel	pag. 01
Nieuws van het bestuur	pag. 02
Het bestuur bestaat uit lafaards (de 3 oktober-maaltijd)	pag. 02
Gemeentelijke wijkavond	pag. 04
Sinterklaas bezocht de buurt	pag. 05
Nieuws van de Leidse Hout	pag. 06
In, om en boven Leiden	pag. 08
Eco-Team in de buurt	pag. 09
Een tweedehands kind ...	pag. 10
Gladheidsbestrijding	pag. 11
De oude doos	pag. 12

Thema: *poëzie*

Een leesclub	pag. 13
Dichter aan huis	pag. 14
Gedichten in Leiden	pag. 14
Funeral Blues	pag. 15
Annie M.G. Schmidt	pag. 17
Hield ik eigenlijk wel van poëzie ?	pag. 18
Dichter-zanger-tekenaar J.H. Speenhoff	pag. 20
Twentse poëzie	pag. 22
Heksen	pag. 23

Gemengd nieuws	pag. 24
Thema volgende Raadsheer	pag. 25

REDACTIONEEL

Johanniek van der Molen

De nieuwe Raadsheer, vlak voor Kerst, en met de komst van een nieuw jaar in het verschiet. Een speciaal Kerstverhaal ontbreekt. Maar de vele bijdragen over poëzie - het leeft in de buurt! - vormen een rijk geschakeerd palet van gedachten, waaronder er zijn die in deze periode van het jaar heel goed passen.

Er is nieuws van het bestuur. Dit jaar geen nieuwjaarsborrel, maar een voorjaarsborrel, gekoppeld aan de jaarvergadering.

In de Leidse Hout kwam de muziektent gereed. De inrichting van de directe omgeving behoeft nog veel aandacht. Voorlopig zal het te koud zijn om er te musiceren. Maar voor de komende zomer mogen we best verwachtingen hebben.

Natuurlijk zijn er verslagen van 3 oktober en het sinterklaasfeest. En Maarten Mentzel weet steeds weer te vertellen wat er in de buurt en omgeving aan de hand is.

De oude doos is ditmaal gevuld met herinneringen aan de Fagelstraat. Vader op de fiets, verder niets, behalve de kever en de vuilnisbakken.

De door de gemeente georganiseerde wijkavond verliep tumultueus. Veel rustiger was het op een eerste bijeenkomst van een buurt-EcoTeam in wording.

En voor het volgende nummer vragen we bijdragen over sport en sportieve activiteiten. Laat eens wat horen!

Voor nu veel leesplezier, en prettige feestdagen!

REDACTIE RAADSHEER

Rita DeCoursey
Fagelstraat 39, tel. 515 58 86
Gijsbert van Es
Fagelstraat 38, tel. 517 29 30
Emily Groenewegen-Gülcher
Rijnsburgerweg 151, tel. 517 47 05
Maarten Mentzel
Johan de Wittstraat 38, tel. 517 25 70
Johanniek van der Molen
Fagelstraat 16, tel. 515 71 35
Janny van Nieuwkoop
Van Oldenbarneveltstraat 28, tel. 517 21 76

Aan deze aflevering werkten voorts mee
(in alfabetische volgorde)
Greetje van den Bergh, Yol van Breukelen,
Marjan Bults, B.C. Damsteegt, Minke Holle-
man, Jac Peeters, Nancy Stoop, Ans van den
Toorn, Thibaut Visser en Maarten Vrieze

De Raadsheer is een uitgave van de Vereniging
Raadsheerbuurt te Leiden.
Het blad verschijnt tenminste 4 maal per jaar.

De redactie is voor haar beleid achteraf verant-
woording schuldig aan het bestuur van de vereni-
ging.
Gesignde artikelen komen voor verantwoor-
ding van de auteur. Ingezonden stukken kunnen
worden ingekort.

Eerstvolgende aflevering: maart 1997
Copy graag vóór 8 maart 1997 bij redactie-
secretariaat, liefst aangeleverd op diskette.

Oplage : 375 exemplaren
Redactie-adres : Fagelstraat 16

**BESTUUR VERENIGING RAADSHEREN-
BUURT**

Rob van Berge Henegouwen
Johan de Wittstraat 45, tel. 517 47 13
Niels Blokker
Van Oldenbarneveltstraat 27, tel. 515 42 47
Rianne Boonstra
Fagelstraat 16, tel. 515 71 35
Titia Bouma
Fagelstraat 37, tel. 517 00 63
Frank Nortier (penningmeester)
Fagelstraat 41, tel. 517 54 68
Peter Pot (voorzitter)
Johan de Wittstraat 17, tel. 515 43 71
Jeanet van der Vlist (secretaris)
Johan de Wittstraat 46, tel. 517 45 24
Flip Spierenburg
Johan de Wittstraat 47, tel. 515 36 90

CONTACTPERSONEN IN DE BUURT

Gevonden Voorwerpen:
Rita DeCoursey (zie redactie)
Contacten met OPA:
Frank Nortier (zie bestuur)
Openlucht-theater:
Tom van Leeuwen
Johan de Wittstraat 34, tel. 515 59 97
Ouderenhulp:
Rob Grootenhuis
Fagelstraat 14, tel. 515 47 69
Diefstal/inbraak:
Rob Grootenhuis
Fagelstraat 14, tel. 515 47 69
Vereniging Vrienden van de Leidse Hout:
Rob Mante
Johan de Wittstraat 3, tel. 515 47 70
Buurtarchivaris:
Rob Mante (zie direct hierboven)
Meldingen verhuizingen, geboortes e.d.:
Jeanet van der Vlist (zie bestuur)
Telefooncirkel:
Atie Van Wely
Warmonderweg 27, tel. 517 09 10

THEMA VOLGENDE RAADSHEER

De volgende Raadsheer komt uit in maart 1997.

Als thema voor die aflevering denkt de redactie aan sportactiviteiten en sportieve activiteiten, bedreven door buurtbewoners.

Voor veel mensen is actieve of passieve sportbeoefening een essentieel onderdeel van hun bestaan. Ze zouden niet zonder kunnen. De één gaat voor dag en dauw joggen in de Leidse Hout, een ander beoefent een teamsport, een derde vervolgt elk jaar in de vakantie een deel van de wandelroute naar Nice. En wie zit daar op de tribune?

Is het de prestatie waar je op kiest, of voert het sociale aspect de boventoon? Of is de natuurbeleving de belangrijkste inspiratiebron? Misschien is gezondheid voor jou het motief.

Over de onvergetelijke overwinning op het eerste elftal van Krommenie kun je nu eindelijk je verhaal kwijt. En wat ging er door je heen toen je -eindelijk- op 4500 meter hoogte stond, de top?

Aarzel niet De Raadsheer te gebruiken waar-ie voor bedoeld is: communicatie tussen buurtbewoners.

Het bestuur van de buurtvereniging

en de redactie van De Raadsheer

wensen de lezer

prettige feestdagen toe

en een voorspoedig 1997!

Administratiekantoor "De Raadsheer"

*De
Raadsheer*

lid Nivak (mk 402)

Voor bedrijven:

- Jaarrapportage en OB-aangiften
- Salarisadministratie en LB-aangiften
- Pensioenen en Verzekeringen
- Gespecialiseerd in (para)medici en zorgsector Simpel-Fysio

Voor particulieren:

- Verzorgen + uitstel IB-aangiften

Johan de Wittstraat 45, 2334 AN Leiden

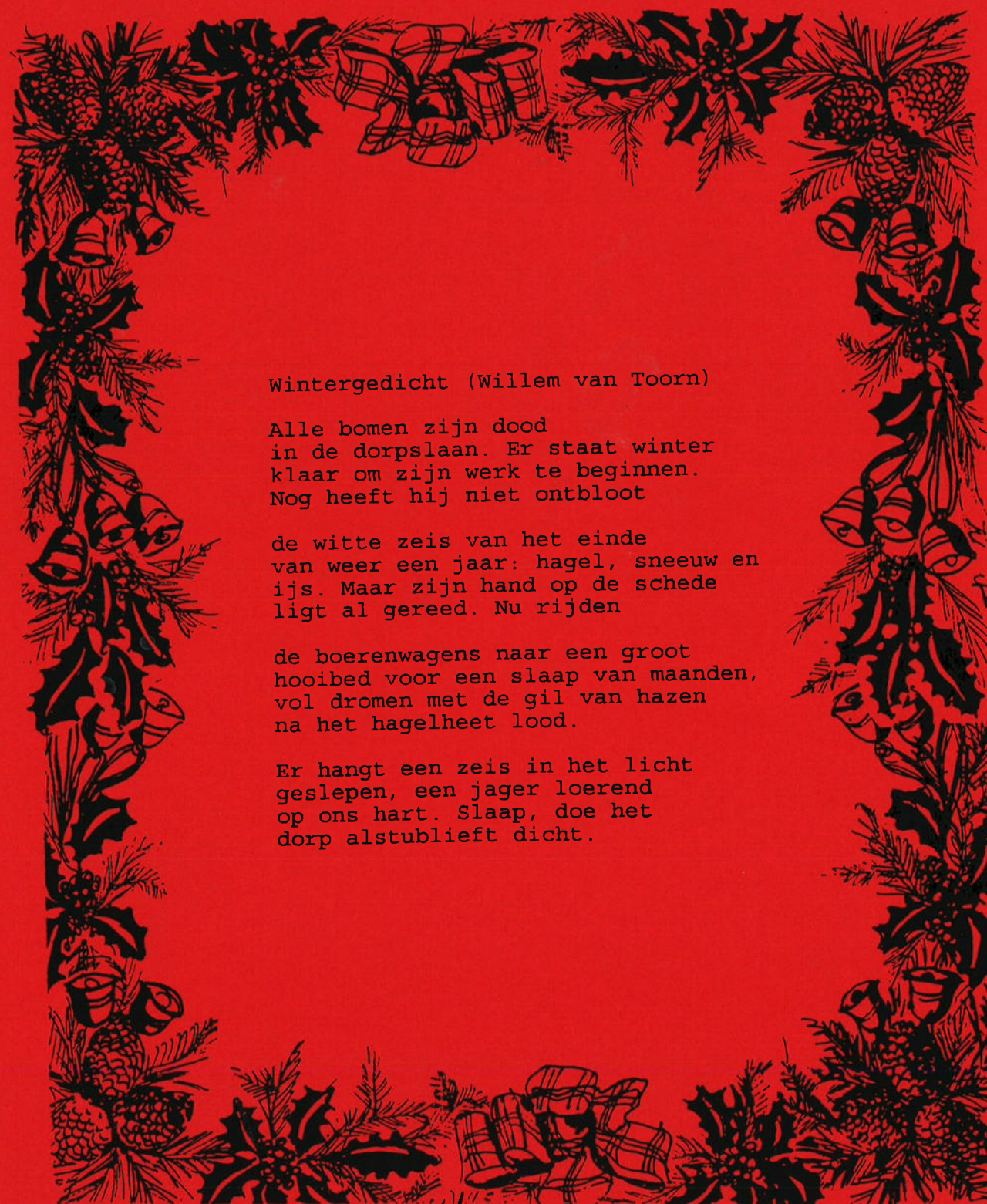
Tel.: 071-5157546 Fax: 071-5157552

van 09.00 uur tot 21.00 uur.

DE RAADSHEER

18de jaargang, nr. 4, december 1996

Wintergedicht (Willem van Toorn)

Alle bomen zijn dood
in de dorpslaan. Er staat winter
klaar om zijn werk te beginnen.
Nog heeft hij niet ontbloot

de witte zeis van het einde
van weer een jaar: hagel, sneeuw en
ijs. Maar zijn hand op de schede
ligt al gereed. Nu rijden

de boerenwagens naar een groot
hooibed voor een slaap van maanden,
vol dromen met de gil van hazen
na het hagelheet lood.

Er hangt een zeis in het licht
geslepen, een jager loerend
op ons hart. Slaap, doe het
dorp alstublieft dicht.